
Til: Henrik Larsen, Helsingør Kommunes Biblioteker
To:

Fra: Helene Nørgaard Bech & Maria Barrett, Sensus ApS
From:

Dato: 25. februar 2009
Date:

Emne: Indledende vurdering af designskitser til Helsingør Kommunes Biblioteker
Subject:

Formålet med dette notat er at sammenfatte resultaterne af en vurdering af tilgængeligheden til Helsingør Kommunes Bibliotekers nye hjemmeside ud fra designskitserne.

Vurderingen er gennemført af Sensus i perioden 23. til 25. april 2009 som en rådgivningsopgave for Helsingør Kommunes Biblioteker.

Grundlaget for vurderingen er de internationale retningslinjer for tilgængeligt webdesign fra World Wide Web Consortium (W3C WCAG 2.0-retningslinjerne). Målsætningen i Danmark er at opnå overholdelse på niveau AA (Det vil sige overholdelse af både succeskriterier på niveau A og niveau AA)¹.

I det nedenstående angives, hvilke succeskriterier, der er relevante for løsningen med de elementer, der fremgår af det fremsendte, samt hvordan disse er relevante. Vurderingen er foretaget på grundlag af fremsendte jpg-billeder. I testes indgår dokumenterne:

Web_arrangementer

Web_herborvi

Web_forside

Web_kontakt

I det nedenstående refereres til succeskriterier i WCAG, med en angivelse af hvorvidt det pågældende kriterium er på niveau A eller på niveau AA².

Generel vurdering

Formularelementer

Der er valgt ikke at have en synlig etiket for edit-felterne og checkboksen til søgning og indlogging. Det er vigtigt, at strukturen afspejles programmeringsmæssigt således at skærmlæserbrugere kan forstå og anvende dem iht. succeskriterium 1.3.1, niveau A. Der bør være en etiket, der er eksplicit knyttet til hver kontrol – hermed også til søgefeltet. Man kan evt. også anvende et fieldset og legend om de tre kontroller, der vedrører login.

The screenshot shows two parts of a web interface. On the left, there is a search bar with the word 'SØG' in large letters above it. Below the search bar is a text input field with the placeholder 'Indtast søgeord...' and a 'SØG' button. Below the input field, there is a small text 'F. Lail Davidsen Hemmingsen'. On the right, there is a login form with the word 'LOGIN' in large letters above it. The form has two input fields: 'Brugernavn...' and 'Adgangskode...', followed by a 'LOGIN' button. Below the input fields, there is a checkbox labeled 'Husk mig'.

Funktion til at springe over blokke af gentaget indhold

Der bør være en funktion til at springe over blokke af gentaget indhold. Her vil det være relevant at tilbyde en funktion, der springer over alle menuer og direkte til

¹ <http://www.itst.dk/regeringens-it-og-telepolitik/abne-standarder>

² <http://www.w3.org/TR/WCAG20/#conformance-reqs>

hovedindholdet for siden. Dette kan eksempelvis implementeres med et link. Dette er en god genvej for eksempelvis skærmlæserbrugere og mennesker, der kun kan anvende tastaturet til at tabbe sig igennem siden. Dette vedrører succeskriterium 2.4.1, niveau A.

Farve

Farve bør iht. succeskriterium 1.4.1 ikke være den eneste måde at videregive en information eller skelne et element. Det forekommer, at farve er den eneste måde at se, hvilket undermenupunkt, man befinder sig på, idet denne side er markeret med orange i menuen. Hvis der i løsningen implementeres en fuldstændig brødkrummestri med samme information, er dette løst. (Lige nu står der kun "Arrangementer" i brødkrummestien.)

Kontrast

Kontrastforholdet skal være mindst 4,5:1 for almindelig tekst og mindst 3:1 for stor tekst iht. succeskriterium 1.4.3, niveau AA. Stor tekst er defineret som mindst 18 pt. eller mindst 14 pt. og fed. Den orange farve (fundet som #d54b02), der er baggrund for hvid (#fff) font har en kontrast på 4,34:1. Bemærk dog at den orange farve ligger lige på kanten for grænsen for almindelig tekst og helst bør anvendes til forstørret tekst.

Kontrasten mellem tekstfarven (fundet til #978766) og baggrunden (#fff) for teksten ud for kalenderikonerne er fundet til 3,5:1. Det er ikke tilstrækkeligt.

Billeder af tekst

Der bør ikke anvendes billeder af tekst iht. succeskriterium 1.4.5, niveau AA. Billeder af tekst kan ikke markeres af de oplæsningsværktøjer, som ordblinde anvender. Derudover tilgås de dårligt af skærmlæsere, som blinde og svagsynede anvender. Det kunne ligne, at eksempelvis kalenderikonerne på web_arrangementer er tænkt som billeder af tekst. Google-mappet på web_herborvi er et eksempel på billede af tekst. Sørg for, at adressen også er tilgængelig som almindelig tekst. En stærkt ordblind vil have svært ved at finde adressen. En blind eller stærkt svagsynet vil kun kunne læse adressen, hvis der er en alternativ tekst med samme information. Hvis præsentationen af teksten er essentiel (såsom logoer), er billeder af tekst accepterede. I forhold til billederne af bogforsiderne på web_forside må præsentationen af teksten siges at være essentiel, og billeder af tekst vil ikke her give en fejl. Det er fint, at bogtitler og forfattere også er tilgængelig som almindelig tekst ved siden af billedet af omslaget.

Ikke-tekstligt indhold

Alt ikke tekstligt indhold bør have et tekstligt alternativ, der beskriver samme formål. For billeder (herunder grafik) skal den alternative tekst altså beskrive formålet for billedet. Hvis billedet linker, skal den alternative tekst beskrive dette formål, og denne tekst vil blive læst op som en linktekst af skærmlæsere. Læs mere om linktekster under Formål med link (i kontekst).

Hvis billedet er ren dekoration (altså ikke videregiver relevant information ud over det, der står i teksten) eller er helt usynlig (som spacergrafik) skal den alternative tekst være tom – således: alt="". På denne måde er det ikke-tekstlige element ikke synligt for skærmlæsere. Eksempelvis er bund- og topgrafikken en dekoration ligesom de små ure ved kalenderfunktionen på web_arrangementer er det.

På web_herborvi er googlemappet et eksempel på et billede, der videregiver noget information. Billeder, der linker, må aldrig have en tom alt-tekst. Det er vigtigt, at samme information er tilgængelig som tekst. Det er godt også at have adressen stående som tekst. Læs mere om dette under Billeder af tekst. Alt-attributten må aldrig udelades.

Overskrifter

Overskriftsniveauer (headingelementer) bør anvendes til at strukturere sider med. Der må aldrig springes niveauer over. Således kommer h2 altid efter h1. Man kan ikke springe fra h1 til h3 eller h4. Dette vedrører succeskriterium 1.3.1. Skærmlæsere anvender overskriftsniveauerne til skabe sig et overblik over siden.

Formål med link (i kontekst)

Det gælder, at linktekster skal være meningsfulde i deres kontekst. Linktekster er i denne sammenhæng både hvis der er tale om et tekstlink og hvis der er tale om billeder, der linker. Her er alt-teksten linktekst. Dette vedrører succeskriterium 2.4.4. Eksempelvis skal pilen, der (givetvis) viser flere datoer, have en god, sigende alt-tekst.

1,2,3,4 på web_forside, der (givetvis) er link til flere, aktuelle bøger bør gøres sigende i konteksten. Dette kan eksempelvis gøres ved at kæde dem sammen med en sigende, (skjult) overskrift, der eksempelvis hedder: "flere sider med aktuelle bøger". På denne måde kan en skærmlæserbruger forstå formålet med linkene, selvom linkteksten i sig selv ikke giver mening.

Meningsfuld rækkefølge

Sørg for, at hvis der findes en naturlig læserækkefølge, skal denne kunne bestemmes programmeringsmæssigt. Anvendelse af layouttabeller, kan medføre fejl i forhold til dette succeskriterium: 1.3.2, niveau A. Vær eksempelvis opmærksom på de nederste, kolonneopdelte menuer. Hvis der her anvendes layouttabeller til at skabe kolonner, vil læserækkefølgen blive fra venstre mod højre og relationen mellem overskrifterne og deres tilhørende tekst går tabt for brugeren, der får det oplæst sådan. En løsning er at gøre overskrifterne til tabeloverskrifter. En bedre løsning er at anvende stylesheet til at lave kolonneopsætningen.

Sprog på siden

Sproget på siden – i dette tilfælde dansk - skal angives i html-tagget. Dette hjælper skærm læsere med at vælge talesyntese. Dette vedrører succeskriterium 3.1.1, niveau A. Hvis der forekommer passager på andre sprog end dansk, skal dette opmærkes lokalt iht. succeskriterium 3.1.2, niveau AA. Dette kan eksempelvis gøres i det omkringliggende p-tag, div-tag, span-tag etc.

Sidetitler

Sørg for, at alle sider får titler, der beskriver formålet for siden. Dette hjælper særligt skærm læserbrugere med at orientere sig på siden og vedrører succeskriterium 2.4.2.